

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 50.) Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 14 December 1851. Pris för år: 4 R:dr B:co. (V årgången.)

Menetou-couture

Menetou-couture

I departementet Duch.

Det finnes flera byar eller borgar med namnet Menetou i departementet du Cher: Menetou-Ratel, beläget 7 kilometer från Sanoerre; Menetou-Salon eller Sarlon, beläget 8 kilometer från Saint-Martin d'Aunigny, hvarest man ser ett märkvärdigt slott. Det är likaledes genom sina slottsruiner som Menetou-couture, 10 kilometre från Neronde, förtjenar att ses. Man säger att dessa ännu i dag imponanta byggnader hafva varit bebodda under några dagar af Henrik IV. Icke långt derifrån höjer sig klostret Notre-Dame de Fontmorigny, hvars kyrka byggdes år 1225.

Gustaf den tredje och hans hof.

Historiska Skizzer.

(Forts. fr. N:o 49.)

En bland denna furstes förträffliga egenskaper var att erkänna förtjensten. Inom kort tid hade han redan befordrat grefven till justitie-kansler, med riks-råds rang och förmåner.

Fordom fanns i spetsen för denna expedition en öfver-embetsman med titel af riksdrots, eller stor-justitie-kansler, som hade rang framför alla riks-råderna. Denna höga värdighet återställdes till förmån för grefve Wachtmeister; konungen bifogade derjemte inkomster som satte grefven i tillfälle att underhålla sin rang utan att behöfva taga något af egna medel, och gaf honom dessutom ett präktigt hôtel, fordom tillhörigt Piperska familjen.

Denna den högsta värdigheten blef grefve Wachtmeisters lott innan han hade

uppnått trettio års ålder, men han var så litet intagen af den prakt som omgaf honom, att man oftast såg honom gående ensam och ganska enkelt klädd.

Allt hvad som tillhörde justitiefördelningen i hela riket var under hans uppsigt, och aldrig behöfde man frukta den minsta partiskhet från hans sida till förmån för adeln. Då det uppstod en rättegång emellan en adelsman och någon af de andra trenne sländan, fruktade ej den fattigaste bonde att vända sig till honom emot den mäktigaste adelsman.

Enligt dåvarande styrelses grundsatser i Sverige, var folkets samtycke till all ny beskattning nödvändig, äfvensom för att skapa nya lagar. Nationens representanter församlas i och för dessa ämnen, så ofta monarken finner det tjenligt.

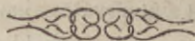
All förvaltande och verkställande magt tillhörde konungen; alla militära, civila och ecclesiastika em-

betmän valdes och tillsattes endast af honom, och voro honom ensamt ansvarige för sitt uppförande.

Undantagande högsta domstolen, hvarom förut är nämnt, hvilade hela regeringsbördan ensamt på konungen. Förvaltningens särskilda afdelningar arbetade under monarkens ögon; genom honom sattes alla statens driffjedrar i gång.

Alla ministeriella angelägenheter expedierades vanligtvis af konungen sjelf, eller af dess kabinetts-sekreterare, herr Van-Asp, som hade utrikes ärendernas portfölj. Uppfostrad och bildad för sin plats af baron Nolken, konungens minister i England, och af grefve Creutz, ambassadör i Frankrike, var herr Van-Asp kåad att ega de talanger som hans viktiga embete kräfde.

Hans företrädare var herr Frank, som tjenade länge och med distinction; men som monarken sjelf var outtröttlig, var

denna expedition för mödosam för en ensam person.

Konungen beviljade honom afsked med en stats-sekreterares värdighet och inkomster, samt rättighet att söka den första passande tjenst som blef ledig.

Grefve Oxenstjerna ansågs som ett snille af första rangen, men hvilken ej värdat sig att komma upp. Han var flere år legations-sekreterare i Wien, och efter sin återkomst till Sverige gjorde han någon tid tjenst som kavaljer hos enkedrottningen, och var knappast känd för annat än sin utmärkta talang för poesien. När konungen en gång spisade middag hos enkedrottningen på Svartsjö, hennes sommarboning, visade han någon bestörtning öfver att en grefve Oxenstjerna, som var vid enke-drottningens hof, ej hade tillstånd att sitta vid bordet. Hon anförde såsom orsak dertill att grefvens tjenst ej var af en värdighet som kunde berättiga honom till denna ära. Konungen talade ej mera derom för den gången, men sedan han låtit grefven förstå, att han önskade det han komme till staden, utnämnde han honom straxt derpå till kammarherre, och presenterade honom i denna egenskap på Svartsjö.

Oaktadt grefven då såg sig på en bana som ledde till rikets högsta embeten, var han icke destomindre ganska flitig vid en liten syssla som han hade i utrikes ärendernas departement, för att hålla sig i öfning. Några år derefter blef han, tillika med fem andra konungens kammarherrar, upphöjd till öfverste-kammarjunkare, och nästan vid samma tid utnämnd till hedersledamot af kansli-rådet, hvarest han sedermera innehade presidents-platsen, en förmån som ständigt åtföljde förste ministrers göromål. I denna tjenst efterträdde han grefve Creutz, och utnämndes vid detta tillfälle till rådsherre. Konungen hade redan inköpt grefve Carl Fersens hus till residens för förste ministern, och konungen lade sedermera dertill den prydliga möblering, som förut tillhört grefve Creutz, så att grefve Oxenstjerna ej behöfde göra några omkostnader vid sin flyttning.

Detta präktiga hofet var äfven ganska väl försedt med bordkärl, och alla nödvändiga saker för fremmande ministrars emottagande, för hvilka grefve Oxenstjerna tid efter annan gaf kostsamma fêter.

Oaktadt grefve Oxenstjernas snille och talanger satte honom i bredd med Europas skickligaste ministrar, var måhända hans största förtjenst, i hans monarks ögon, hans blygsamhet, som aldrig tillät honom att säga sin tanke, med mindre han tillfrågades, icke heller att försvara den då han såg

att konungen var af en annan mening. Gustaf III älskade att regera sjelf, och om han ock högaktade och beundrade den ryktbare riks-kansleren Axel Oxenstjernas egenskaper, under Gustaf Adolfs och drottning Christinas regering, är det sannolikt att en minister med riks-kanslerens dristiga och oböjliga karakter, icke länge skulle bibehållit sig i konungens ynnest.

Grefve Düben, likaledes en värdig medlem af det gamla rådet, tillbragte en stor del af sin lefnad vid konungens hof, och hade en fullkomnad hofmans framställningsätt och väsende. Han hade en grundlig kännedom i politiken, oaktadt han ej mycket syntes på denna bana. Hans oryggliga tillgifvenhet för den kungliga familjen var kanhända äfven ett skäl till den stora ynnest som han åtnöt.

Ibland stats-sekreterarne var hr Schröderheim den äldste på stället; han hade de civila ärendernas departement, och erhöi denna viktiga post ganska ung, oaktadt han ej haft annan rekommendation än sina talanger och sina tjenstbefattningar. Oaktadt han egde de behägligaste egenskaper för sällskapslivet, och älskade nojen så högt som någon, hade han dock måhända få sina likar i arbetsförmåga. Han hade högst liten tid öfrigt att skota sina egna affärer, hvilka foljaktligen blefvo något förfallne, och detta sa mycket lättare som han hade ett tillräckligen godt hjerta för att skänka sin sista lyrk till de fattige, hvaraf ett stort antal hvarje morgon infunno sig vid hans port. Man beskyllade honom att låta sina klienter väl betala hans tjänster; detta är möjligt; men det är också bekant att han ofta användt sin kredit till förtjenstfulla människors förmån, hvilka trott sig forolämpa honom med att erbjuda honom andra erkänsamhetsbevis än sin högaktning och sina tacksagelser.

Krigsdepartementet var ansedt som det indrägtigaste. Den dåvarande stats-sekreteraren var hr af Carlsson; han var mycket högaktad, och i den lärda verlden känd för sin ornithologiska samling, öfver hvilken han lät allmångöra en numera sällsynt och praktfull beskrifning.

Baron Ruth efterträdde baron Liljencranz i finans-departementet, sedan denne sednare ändtligen erhållit afsked, och såsom belöning för sina mödor fått en plats i rådet.

Baron Ruth skötte omsorgsfullt sina egne affärer, äfvensom hertigens af Södermanland, hvares alla skulder han dödade genom en högst sinnrik operation.

Genom fem å sex nu nämnde personers förenade talanger, underhölls regeringens

åtskilliga grenar i samma verksamhet som förut genom hela rådets medverkan. Det berättas att riks-rådet, grefve Axel Fersen, då han begärde sitt afsked, hade uppgifvit som orsak dertill, att hvarken han eller någon af hans medbröder i rådet voro af ringaste nytta för fäderneslandet, och att konungen af Sverige gjorde en öfverflödig kostnad, då han aflönade sexton geheime-råder, utan att någonsin rådfråga dem.

De som för syn skull bibehöllos af det gamla rådet, voro allenast kronans stor-officerare, hvilka, oberoende af sina platser i denna lysande korps, njöto samma rättigheter genom rangen af sina embeten. Desse voro:

Hertigen af Hessenstein, general-guvernör öfver svenska provinserna i Tyskland.

Hans excellens grefve Bonde var af den gamla Bondeska ätten, och hvaraf denna grefve var den femtonde rådsherrn i en oafbruten följd.

Hans excellens baron Carl Sparre, öfverståthållare i Stockholm, var äfven af en lika så gammal som lysande ätt. En af hans förfäder var gift med konung Eric XI:s dotter. Baron Sparre var general-intendent vid svenska arméen under kriget mot Preussen, och belönades efter freden med Gelleborgs län i norra Sverige. Hans anseende som landshöfding förskaffade honom öfverståthållarskapet i lufvudstaden, och han var sig ej olik på denna indrägtiga plats.

Hans excellens grefve Beckfries härstammade från en ganska lysande och mycket rik dansk ätt, hvares förfäder flyttat öfver till Sverige. Han var ständigt af justitiefördelningen i rådet, och kände lagen så väl, att konungen ansåg honom högst nödvändig i sakernas nya ordning.

Flere personer, hvilka endast i förbigående blifvit nämnde uti dessa skisser, förtjena en särskild uppmärksamhet. Hans excellens grefve Axel Fersen, oaktadt af en mycket gammal ätt, var icke desto mindre den förste som gifvit detta namn en stor glans i Sverige.

Emedan han i god tid röjde ett snille, skickligt till de största företag, och en outtröttlig ihärdighet att utföra dem, blef han ansedd som ett ämne, hvilket kunde blifva högst nyttigt för sitt parti, och det var endast fråga om att hjälpa honom fram. Han kom till Frankrike med den ä. grefve Fersens rekommendations-bref, hvilket förskaffade honom en öfverste-fullmakt.

Sedan hans befordran i fransyska tjensten öppnat honom vägen på ärans trappa i sitt land, återsyntes han i Sverige med ett stort anseende, och blef snart en bland

de förnämste cheferne för franska partiet i Sverige.

Vid den minnesvärda riksdagen 1756, blef han utsedd till landtmarskalk, ehuru grefve Brahe, som understöddes af ryska partiet, var hans medtäffare. Som styrkan var ungefär lika å båda sidor, var det en beständig strid om öfvervigten. Men grefve Fersens kloka och jemna upptörande ökade med hvarje dag hans inflytande på ståndet, och i de andra stånden hade hans parti redan en ti träckligt stark öfvervigt för att lemna sine motståndare endast ett svagt hopp, oaktadt hofvet ännu då var på de sednares sida.

Grefve Brahe, som säkerligen egde mera äregirighet än ljusst hufvud, anklagades för att vilja på sitt lands undergång bygga sin egen upphöjelse; det angick att införa enväldet, och hans belöning skulle blifva ett hertigdöme. Man känner att denna komplot blef uppläckt genom en soldat af gardet, hvars öfverste grefve Fersen var. Således var han en bland de förste som erhöll underrättelsen derom.

(Forts.)

Sippan och Rosenknoppen.

(Saga.)

En liten sippan stod vid källans rand
Och smekt ibland;
Hon blef af sommarsolens milda strålar,
På grönan kulle något högre opp
En rosenknopp;
På högväxt buske, mellan bladen prälar.

En stilla kväll, då sol'n till hvila gick,
Sin afskedsblick,
Hon sände dröjande till gröna lunden;
Och Näktergalen melankoliskt slog,
I lummig skog
Sin lofsalm i den tysta aftonstunden.

Och månans stråle delar molnens rand,
Att sjö och strand,
Med dunkel, magisk silfverglans begjuta,
Och Floras barn på fälten rundtomkring
I syskonring
De stå i daggens perleskrud och njuta.

Allt är så tyst! knappt dallrar Aspens blad,
Fast en Dryad,
Förstulet från dess krona neråt blickar,
Och Frejas milda stjärna ler också,
Från himlen blå:
En trånfull blick hon efter Öder skickar.

Då höjde Rosenbuskens purpurknopp
Sitt hufvud opp
Och såg sin bild i källans klara vatten.
Straxt blickar han med trotsigt öfvermod
Dit sippan stod
Och så han talte i den stilla natten:

"Du sippan der, som står så undangömd,
Af alla glömd;
Säg kan väl du ha någon fröjd af lifvet?
Ej någon finns, som dig sin hyllning ger,
Man knappt dig ser,
Nej annan må du tro min lo't har blifvit;

En präktig fjärl flög i dalen nyss
Och med en kyss:
På mig han helsade och solen skickar
Hvar kväll hon slumrar in vid vesteras rand
I purpurbrand
Till mig så glödande, så varma blickar!

I herdars tjäll, i furstarnas palats,
På hvarje plats:
Ej någon är som mig ej hyllar gerna;
Och ingen rodnad finns så ren och skär,
Som solens är
Och glödande ändå som Frejas stjärna."

Han tystnade, och uppå björk och ahl
I lummig dal
Han höjde triumferande sitt öga
Men lilla anspråkslösa sippan blå,
Hon svarar då,
Med blicken höjd mot stjernehimlen höga:

"Väl står jag här bland tufvor undangömd,
Men icke glömd
Jag är af alla; ty deruppe finnes
Dock en som allt i sina händer har
En huldrik far
Och minsta strå i skapelsen han minnes.

För mig också han tände solens ljus!
Af vindens sus
Han låter ock den obemärkta svalkas.
Ty samma kärleksfulla öga ser
Till alla ter
Och alla få i böner honom nalkas.

Jag byter ej mitt lugn emot din höjd,
Ty jag är nöjd,
Fast tyst och obemärkt mitt lif försvinner,
Vid solens blick och vestavindens sus,
Vid bäckens brus,
Mitt enkla lif så njutningsrikt jag finner.

Ty sällan blomstrar verklig sällhet der
Som prakten är;
Ty den är fånglad der i flärdens boja,
Förnöjsamhet och fröjd och sinnesro,
Och kärlek bo
Dock oftare uti den ringes koja."

Så talte hon den stilla aftonstund,
Då månans rund,
Som klarast strålade från silfverskyar;
Och trasten sina bifallstoner slog
I lummig skog
Och lilla nattviol'n sitt doft förnyar.

Men plötsligt stormen sina vingar tog,
Kring rymden drog,
Och åskan dånar, klara blixtrar låga,
Små stjernorna på fästet syns ej mer,
Ej månan ler,
Ty mörka skyar öfver fästet tåga.

Och mången blomma frisk och purpurröd,
Fick nu sin död
Och regnet strömmar nedför berg och kullar.
Omsider elementen rasat ut,
Dess strid var slut,
Och blott på afstånd hörs hur åskan rullar

Men töknen skingras, när vid österns rand,
I purpurbrand,
Sin första morgonhelsning solen sänder!
Hon strålar der så majestätisk klar
I gyllne char,
Begyinner hon sin färd i etherns länder.

Och jorden står förnyad, frisk och skön,
Försänkt i bön,
Af menskans klagoljud den än ej störes;
Blott lilla lärkan svingar glädt mot skyn
Från jordens bryn;
Den glada sång af vinden fjerran föres.

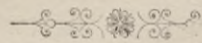
Och rosenknoppen, nyss så stolt i håg,
Nu krossad låg,
Förvissnad, bruten från sin höga stängel!
Ej hjälper skönhet, rikedom, ej prakt,
Mot dödens makt,
Allt böjes dock af denna bleka engel.

När lilla sippan såg hur rosen dog,
En suck hon drog
Och daggens tårar i dess öga blänkte;
"Hvad hjälpte nu din glans på ärans höjd
Nu är du böjd
Du arma ros!" så lilla sippan tänkte.

Men elfvakungen steg ifrån sin sal,
Till blomstrens tal,
Han talar så, och alla lyssna stilla:
"Att högmod alltid, alltid går för fall;
Ni minnas skall
All jordisk glans är bländverkblo't och villa!"
Farväl du anspråkslösa sippan lilla!

— C.

(Ur Hjo nya Tidning.)

Luther som Currentsångare.

Luthers vän dödas af ljugelden.

Luther och Melancton.

Luther i Klostret.

Luther uppslår sine 95 satser.

Luther uppbränner påfliga bullan.

Luthers intåg i Worms.

Luther på Riksdagen.

Luthers bortförande.

DR MARTEN LUTHER.

Luther på Wartburg.

Luthers död.

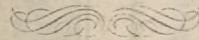
Luthers familjif.

Exempel på afrikanskt barbari.

En höfding vid Calabar-floden var af slafhandlarne väl känd under namn af herlig Ephraim. Han dog under författarens vistelse derstädes. Han var knappt död förrän alla ilade bort till hans boning, under sken af att gråta och klaga öfver hans bortgång, men i sjelfva verket för att hindra dem från att undfly, som efter sed och bruk skulle offras på hans graf, nemligen några af hans förnämsta slafvar samt hans hustrur. Med stor högtidlighet förrättades både begrafningen och afrättningarne. Af den dödes embetsmän anses ett antal af två, eller på det högsta fyra, tillräckliga att tjena deras herre efter döden. Qvinnorna afrättas på ett eget sätt. Först blifva de, så att säga, gödda och derpå utan våldsämhet på ett smärtfritt sätt afdagatagne. Man låter dem dricka en dekokt af frukten af ett träd, hvaraf en mängd växer i närheten, och sedan de druckit en skål deraf, sjunka de i ett lethargiskt tillstånd, som öfvergår till dödsslummer. Under förberedelserna förhålla sig hustrurna fullkomligen liknöjda och synas alldeles icke frukta för den dag, då de förklaras för feta nog till att ila i deras allidne gemäls armar; man har intet exempel på att de hafva vägrat mottaga föda för att derigenom uppskjuta deras offerande, tvertom förblifva de hela tiden vid godt mod och utan frukten.

Hos Cameronerne äger en annan slags begrafningshögtidlighet rum. Hos dem blifva hvarken qvinnorna gödda eller embetsmännen offerade, men deremot ett stort antal slafvar, ofta öfver hundra. Så snart en höfding är död, nedslår man några starka pålar i jorden, och på något afstånd derifrån en gaffelformig stång; kroppen och armarna fastbindas vid pålen, den ena ändan af en lina bindes omkring halsen och den andra fästas vid den gaffelformiga grenen; denne höjes derpå, med två eller tre mäns hela styrka, nedåt, så att halsens senor starkt spännas. Detta varar så länge tills de ofta flere än hundra slafvar äro bundne, så att de första måste utså förfärliga qual och döden måste förekomma dem som en verklig välgerning. När allt är färdigt, kommer en neger med en kort, tung och bred yxa och gör ett hugg öfver nacken, hvarvid senorna och halskotorna afhuggas och hufvudet ofta hugges helt, ofta halft af.

Denna exekution försiggår hela linien igenom. När detta skett, kastar man liken i floden, hvarest hajarne förtära dem.

Tvenne aftnar i Calcutta.

(Ur Steen Billes resa omkring jorden.)

Kort efter vår ankomst emottogo vi en inbjudning till en fest, som en infödd Babu vid namn Brojanauth Dhur gaf för alla sina vänner. Han inbjöd dem genom annonser i tidningarna och afsände bjudningsbref i tusental. Följden häraf blef att det kommo många flera människor än som kunde rymmas i huset, så att poliser måste besätta gatan för att hålla ordning bland den tillströmmande människomassan, hvilken sannolikt bestod af lika många objudna som bjudna.

En sådan Babu-boning är vanligen fyrkantig och af två våningars höjd samt innesluter i midten en gård, åt hvilken rummen vetta, samt har ett galleri, uppbyggt af kolonner af polerat stukatur-arbete. Då en fest skall gifvas, öfverdrages hela gården med lätt, och dermed är salongen färdig.

Denna man var mycket rik och offerade på ifrågavarande fest omkring 100,000 rupier. I bakgrunden, midt emot ingången, var uppbyggd en hög balkong, till hvilken en bred trappa forde. Här stod på en upphöjning, inn på den undra våningens fasta galleri, festens gud, hvilken de närvarande engelsmännen benämnde "the god of children" eller den gud till hvilken man beder om att få barn och att kunna väl uppfostra dem. Det var en med de hjertaste färger målad figur, omgifven af åtta dylika stäyer i mindre storlek, hvilka föreställde hans tjenare eller braminer. En ofantlig mängd konfekt, frukter och ris stodo rundt omkring vid deras fötter och ingen kristen vågade öfvertråda den tröskel som skiljde platsen för dessa afgudabilder från den öfriga delen af festsalen. En rad lediga stolar på denna trappa, som var den egentliga platsen för honoratiöres, anvisades mig och mina officerare af värden sjelf, som var en ung, vacker man. Härifrån kunde jag rätt öfverskåda hela den brokiga taffla som nutedde sig för mig. Man tänke sig den stora, med svarta och hvita marmorskifvor

belagda gården, nu förvandlad till en festsal, betäckt med mattor och kostbara turkiska täcken, praktfullt upplyst med otaliga lampor, helt och hållet uppfylld med människor af alla möjliga färger och dragter, och rundtomkring i tvenne rader gallerier en lika brokig samling människor, hvilka lägo om hvarandra för att se och höra.

Naturligtvis bevistades festen af intet enda infödd fruntimmer, men åtskilliga färgade och några hvita damer upptäcktes i det täta hvimmel af människor, som utgjordes af hinduer och mahomedaner, af europeer i rika uniformer eller civildrägt, af "eurasians" (afkomlingar af europeisk fader och infödd moder), portugiser, guebrer (eller perser, eldsdyrkare), armenier, araber, afrikaner, abbyssinier, kineser och judar. En och annan af persernas stolta, kraftiga figurer höjde sig med sin höga mössa öfver den brokiga människomassan, men för öfrigt fördunklades allt af de rika hinduernas och muselmännens österländska prakt. Dyrbara ostindiska och kasimirsshawlar, löst kastade öfver skuldrorna eller ombundna sasom bälten, koltaner af de mest olika tyger och färger, öfversädda med silver och guldbrokad, atlas-barettor och turbaner, smyckade med juveler och äkta perlor, guldkedjor, juvel-bälten och praktfulla plymer glänste oss till mötes på alla sidor i festsalen. För att roa alla dessa människor hade den gästfria värden gjort stora tillredelser och icke sparat hvarken kostnad eller möda. Ett program som utdelades ibland dem, tillkännagaf att de hade att fagna sig af signor de la Cases och hans sällsams "makalösa" föreställningar, hvilka skulle börja kl. 9 om aftonen och sluta kl. 4 påföljande morgonen. Utom åtskilliga akrobatiska, eqvilibristiska och gymnastiska konster, sasom signorinna Emiliass och signora de la Cases "dans på slak och styf lina", "den unga Brasilianens mäterliga kullerbyttor", "den stora kinesiska pyramiden", åtskilliga af samma trupp utförda fäkt- och hugg-öfningar, spräng o. s. v., af hvilkas komiska verkan signor de la Case väntade sig ett utomordentligt bifall, tillställdes flera danser, sasom en fandango med kastanjetter, en poika, en "sailors hornpipe", en grotesk dans på styltor, samt flera spanska och italienska danser. Slutligen var aftounderhållningen icke utan musik i det att, utom en romans: "Povera Signora", gafs en äkta kinesisk konsert.

Men som salen var helt och hållet fylld

med människor, var det endast med svårighet som plats kunde beredas för dessa konstproduktioner. Då konstnärerna framträdde, öppnade sig en trång krets midt i salen, inom hvilken de måste inskränka sina manövrer och endast de främsta åskådarna åtnjoto lyckan att höra och se dem. Lindausare-sällskapet hade deremot ett större utrymme. Detta hade utsträckt sina slaka och styfva linor mellan andra våningens pelare och här sväfvade de öfver sällskapets hufvuden samt utförde sina verkliga mästerliga prestationer till åskådarnes stora tillfredsställelse, hvilken ofta yttrade sig genom höga rop, skratt, handklappningar och stampningar, kortligen på alla de vanliga sätt, genom hvilka man plägar tillkännagifva bifall.

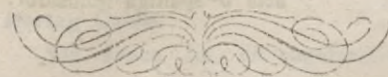
I andra våningens rum hade blifvit dukadt för de kristna; flera bord med förfriskningar, hvilka städse blefvo utbytta mot nya, hvarje gång några gäster hade tagit af desamma. Champagnevin flöt i strömmar och jag måste, till skam för den kristna delen af sällskapet, tillsä att det var den som visade sig mest omätlig under denna del af festen, och i det hela taget uppörde sig mindre anständigt än österlänningarne, hvilka i andra våningen intogo en ganska tillfällig måltid. Huru länge detta g stabud varade inpå natten, kan jag icke säga med säkerhet. Jag for derifrån kl. 1, utmattad af trängsel och värme, och var ganska glad öfver att finna min vagn under den ordning och trängsel som egde rum på gatan utanför, hvarest tusentals människor slogos om att komma in eller om en plats, hvarifrån de kunde betrakta den med mångfärgade lampor upplysta portalen.

En eftermiddag, då jag körde genom några för mig dittills obekanta kvarter af Calcutta, blef jag uppmärksam på en sammanskoekning af människor utanför ett hus med en lång, smal ingång. Jag stannade och gick in, under det att som vanligt den infödda befolkningen vördnadsfullt vek åt sidan för den främmande uniformen, och då detta icke inträffade gjorde min dubasch med viktiga miner och handgripliga åtbörder plats för mig. Jag erfor snart att der bodde en rik habu, som gjorde förberedelser till en fest, och att det var i anledning deraf som folket sammanströmmat. Jag blef förd genom en lång, smal gård, hvarest på den ena sidan längs muren voro uppställda en stor mängd kolossala träfigurer,

hvilka voro förfärdigade enkom för den tillståndande festen och iklädda allehanda kostymer. Der voro Blücher och Wellington, Drottningen af England och Othello, Simson och Delila, Napoleon och Voltaire, Shakespeare och Holofernes, Judith och Fredrik den store. Denna dekoration fann jag fornyad, då jag kom in i sjelfva huset, hvarest gården, likasom vid den ofvanbeskrifna festen, var betäckt med ett tält, och hvarest hela galleriet i nedra våningen var uppfyllt med dylika träfigurer. På några af dem lästes deviser eller citater af de berömdaste författares arbeten, alluderande på den glädje som gästerna skulle åtnjuta. Det är klart att alla dessa figurer voro i hög grad groteska och illa gjorda. Kläderna och färgerna voro högst glänsande och väckte en allmän beundran bland den åskådande mängden. I den trånga gården midt emot huset var anlagd ett slags marionett-theater. Emellan statyerna hängde draperier; blommor och afhuggna löfträd eller palmgrenar uppfyllde mellanrummen. Nedifrån tältet öfver gården upplängdes i sålträdar brokiga fåglar med utsträckt vingar. Jag blef mottagen af B hun sjelf och hans son som gick omkring och ordnade allt. Dessa båda kunde eljest svårligen åtskiljas från deras betjenter, ty de voro båda klädda i paradisk oskulddrägt; men den uppmärksamhet som visades dem, isynnerhet den äldste, utvisade tydligen hvilka de voro. De emottogo mig med utsökt artighet, visade mig alla deras förberedelser till festen och släppte mig icke förr, än jag med hand och mun lofvat att bevista densamma. Den skulle ega rum om tvenne dagar derefter. Jag medtog några af mina officerare och körde dit. Portalen och den smala gården var brillant upplyst, och de målade trä-figurerna glänste i aftonbelysningen. Såvidt jag kunnat erfara, finnas sådana träfigurer vid pagoderna och utlänas vid festliga tillfällen. Jag har emellertid, såvidt jag kunnat intränga i en pagod, aldrig sett andra figurer än fula afgudabilder med tillhörande attributer. Ione i salen var uti bakgrunden upphyggd en amphitheater, hvarest husguden presiderade framför ett dukadt bord med konfektsaker, och smyckad med blommor samt starkt upplyst, alldeles som hos Brojonauth Dhor. Hvarje ankommande gäst fördes dit upp, komplimenterade guden, bragte honom en gåfva af konfekt, tog en munbit af hans bord och gick derpå ned till sällska-

pet, hvarest han blef anvisad plats på stolar midt i salen. Bakom var ett afskildt rum för tjenstefolket. Man presenterade mig en bukett jasminer och beströk mig i handen med väluktande salfva. Nu försiggick hajader-dansen som vanligt, hvilken jag här icke skall beskrifva, utan blott anföra den för mig högst löjliga beundran, som den uppväckte hos åskådarnes. Det var i sanning något ytterst komiskt i att se dessa män med allvarlig spänd uppmärksamhet betrakta dessa föreställningar och höra på den, åtminstone för mig, alldeles grusliga musiken med ett intresse, som knappast har sin like, då i våra teatrar ett eller annat mästerstycke utföres eller en Jenny Lind framtrollar sina näktergalstoner. Näst intill mig satt en perser, en gammal man, förmodligen mycket förnäm och mycket rik, att döma af det fjesk som gjordes för honom. Hans allvarliga svarta ögon stirrade med oafbruten uppmärksamhet på det förfärliga hvimlet som rörde sig framför oss; då och då märkte man honom småle och en gång mumlade han ett sagta bravo, hvilket efterhand steg till ett våldsamt utbrott af den högsta beundran. Hvad som slutligen äfvenledes i hög grad intresserade mig var att se de höflighetsbevis, med hvilka värd och gäster ömsesidigt hedrade hvarandra och som intet hänsende eftergäfvos europeernas.]

 Med detta Nummer följer den utlofvade Premien till resp. Prenumeranter i Stockholm och Landsorten.

Virkmönster. N:o 67.

ANMÄLAN.

Illustrerad nyaste Söndagsmagasin fortsättes nästkommande år utan någon förhöjning i priset, 4 R:dr B:co för hela året, antingen man prenumererar på Postkontor, Boklåda eller hos undertecknad, Vid årets slut (1852) erhålla prenumeranter såsom premie:

Fälttågen 1848, 49, 50,
med illustrationer.

Översättning från Danskan.

Anm. Detta arbete kostar på originalspråket 2 R:dr 24 sk. B:co; beräknar man nu härtill Postförvaltare-arfvodet: 4 R:dr B:co och Stämpelafgiften 43 sk. så har man Söndagsmagasinet för 44 sk. B:co, hvilket tycks vara ganska billigt för 52 nummer om åtta 3-spaltiga foliosidor.

Göteborg i December 1851.

C. Petersen.